

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 12 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 kor. — fill.
Negyed évre . . . 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délelőtt, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felolvas szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere Manojlovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kosuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.

Nyitlatter sorozatát 40 fillér.

Középiscolát Szabadkának.

Már évtizedek óta ismételtelen felmerült a szüksége annak, hogy városunkban új középiscolát kellene felállítani, de a közönség felszólalása az irányadó köröknél mindannyiszor süket fülekre talált. Alig mulik el esztendő, hogy a városunk környékéből beiratásra jelentkező középiscolai tanulókat ne kelljen tömegesen elutasítani és minden egyes tanévben csoportosan távoznak ifjaink tulságos szigor miatt gymnáziumunkból más tanintézetekbe.

Most ismét aktualissá vált erről a dolgról tárgyalni és lapjaink hasábjain hetekig vitatták az okokat, melyek ez ahnormis állapotokat szülik és azokat főleg a tanárok szigorában és a fölöttes közegek meggondolatlan felülbírálásában vélték feltalálhatni. Talán nem éppen mindenben helyes nyomon jártak. Mindezek az áldatlan állapotok más egyebet nem említve, annak a már említettem régi bajnak a következményei, hogy ifjaink nem férnek el egyetlen középiscolánkban. Ez a baj immár égetővé vált és kétségtelenül alapos orvoslást kell rá keresni.

Városunknak 80,000 lakosa van és egyetlen egy a felsőbb tanulmányokra qualificaló tanintézete és ezt az egyet is városunk közönsége tartja fenn, holott az államháztartáshoz csak abban az arányban járul, amelylyel akárhány alig 10,000 lakossal bíró város, a melyben az állam két középiscolát is tart fenn. Nos és miként lehetséges az, hogy nálunk mindezek dacára még nem állított fel az állam egy realiskolát vagy akár még egy gymnasiumot? Egyszerűen úgy, hogy nem akadt még befolyásosabb embereink között egyetlen egy sem, aki ezt az égető ügyet illetékes helyen szóvá tette volna és elég erőt érzett volna magában meggyőzőleg és eredményyel eljárni. Ez a második körülmény a miért ez az ügy ismét aktualissá vált.

Itt állunk a képviselőválasztások előtt és rég nem látott nagy küzdelmeknek nézünk elébe.

Talán arra is tekintettel lehetne a választó közönség, hogy olyan képviselőt küldjön a parlamentbe, akinek elég sulya van, hogy a város partiális érdekeit istápolja.

Am ettől eltekintve: a város arra is rájöhett volna, hogy középkereskedelmi iskolát is szervezni kellene. Szegeden, Zombornban, rég virágoznak a kereskedelmi tanintézetek s ez a nagy Szabadka még annyira sem ébredt az érdekének tudatára, hogy rájőjön: mily anyagi veszteségével jár, ha a helybeli és szomszédos községbeli diákok magukat mivelte kereskedőkké képzendők, el kénytelenek menni hazulról vagy messzebb városba kényszerülnek távozni.

Iszen szép, dicső dolog az, hogy a városi urak parádéval fogadják a bankormányzót, de a tanítás, a tanulás érdekei, az a haszon, amely a megszorodó diákság révén anyagilag, erkölcsileg a városra hárul, tessék elhinui: az sem egészen blíktri.

V. J.

Közgyűlés.

Szabadka, 1901. május 23.

Szabadka város törvényhatósági bizottsága ma tartotta május havi közgyűlését Schmausz Endre főispán elnökle alatt. A bizottsági tagok szép számban jelentek meg, minthogy a tárgysorozatba néhány érdekes tárgy szerepelt.

Ugy látszik a városatyáink lassanként hozzászoknak az ügyeknek nyugodt, tárgyalagos megvitatásához, ezt különösen a legutóbbi közgyűlésen örömmel tapasztaltuk. Hogy e részben főispánunknak is nagy érdeme van, az kétségtelen.

A Szt.-Györgyi plébánosi állás.

A közgyűlés választással kezdődött; a Szent györgyi plébánosi állást töltötték be, melyre pályáztak Gyenes János, Hegedűs Lénárd, Jeszenovits János, Lucsics Jakab és Dr. Tumbász István vajszkai plébános, utóbbi azonban kérvényét időközben visszavonta. Megkezdődött a szavazás, melynek eredménye az volt, hogy beadatott összesen 136 szavazat, ebből Lucsics Jakab 16, Hegedűs Lénárd 22 és Jeszenovics János 98 szavazatot kaptak.

A Szent Györgyi plébános tehát Jeszenovics János lett, kit Szalay Mátyas indítványára négy tagú küldöttség hívott meg a közgyűlési terembe.

Jeszenovicsnak megérkeztek a főispán tudomására hozta az eredményt, üdvözölte és áldásos működéséhez szerencsét és boldogságot kívánt. Az új plébános köszönetét és háláját fejezte ki a megválasztásért és kijelentette, hogy ezután is, mint 41 évi eddigi működése alatt egyháznak és hazájának fog szolgálatot tenni.

A gymnasium ügye.

A közgyűlésnek másik érdekes tárgya volt Dr. Lipozensich Lázárnak indítványa, lapunkban már bőven ismertett gymnasiumi belállapotokra vonatkozólag.

Az indítványt legutóbbi számunkban ismerteltük, tudniillik, hogy az indítványozó miniszteri biztos kiküldését kéri, ki tüzetesen vizsgálja meg azokat a dolgokat, melyek gymnasiumunk beléletében legutóbb felmerültek. A városi tanács javaslatában hozzájárul Lipozensich indítványához és kimerítően indokolja, hogy a miniszteri biztos kérésére nagy szükség van és megtoldja a javaslatot avval, hogy a város közönsége és a gymnasium közötti viszonyra vonatkozó szabályrendelet alkottassék, a melynek elkészítésével a városi tanácsot kéri megbízni.

Dr. Lipozensich Lázár részletesen megindokolta indítványát, ügyesen csoportosította azokat a felmerült eseteket, a melyek legutóbbi időben a gymnasiumban előfordultak, kiterjeszkedik arra az esetre, a mikor egy tarár névnapja alkalmából a hetedik osztálybeli diákok tanárunknak üdvözlése után egy barátjuk atyjának korcsmahelyiségébe mentek s emiatt a tanári kar valamennyinek szabályszerű magaviseletet adott, hosszas inquisitorius eljárást folytatott és a főigazgató egy tolvonással megváltoztatta ezt kevésbé szabályszerűre. Kiterjeszkedett továbbá Kovács Gyula öngyilkos tanulóknak esetére s erősen ostorozta a főigazgató eljárását, aki erőszakot gyakorol a tanári karra és ezek viszont a tanulókra elveszik a diákok munkakedvét, vagy pedig kénytelenek idegen gymnasiumba tanulni. Felemlítette azt az esetet is, amikor a főigazgató Szabadkán látogatást tett és a VII. osztályba evvel a kifejezéssel lépett be: »ugy érzem magam, mintha fegyházbá lépnek be« és azt a kérdést vetette fel, hogy helyen valónak találja-e a közgyűlés azt, hogy tisztesség becsületes szülői gyermekeivel így bánjanak el? Lipozensich beszéde közben a közgyűlési tagok felháborodva »botrány, gyalázat és hallatlan, vakmerő, padra vele,« stb. ilyen kifejezéseket használtak.

Az indítványhoz idősb Frankl István hozzá szólott a tanács javaslata mellett. Utána Mamuzsich Lázár polgármester szólalt fel, mondván, hogy az eset nagyon kínosan érintette, már újévkor, mikor a tanári kar nála tisztelettel figyelemztette őket, hogy túl szigoruan bánnak a diákokkal, de ugy látja, hogy mindez nem használt.

Annyi áldozattal hozták létre a gymnasiomot s jó helyzetbe hozták a tanári kart és mindennek dacára szomorúan tapasztalja, hogy az állapotokon semmit sincsen, mert hogy a tanároknak sok dolga ne legyen kiülőzői a tanulóknak a gymnasiumból míg azelőtt a tanárok a gyengébbeket tanították, most kényszerítik arra, hogy ott hagyják a gymnasiomot és máshova menekülnek, ezzel azt akarja elérni a tanári kar, hogy kevesebb dolga legyen. Felelmit a Kovács-féle esetet, hogy egy ártatlan vers annyira dühbe tudott hozni egy tanárt és kijelenti, hogy az ilyen ember, ki annyira ideges, nem tanárnak való.

Elmondja, hogy szülők jártak nála és keservesen panaszkodtak a gymnasiumi állapotokra. Azzal fejezte be beszédét, hogy vizsgálatot kell tartani, mert ha így tart tovább, be kell zárni a gymnasiomot.

Dr. Békeffy Gyula elfogadta a tanács javaslatát s indítványt tett, hogy a szabályzat elkészítésére a közgyűlés köldjön ki bizottságot, mely hatvan nap alatt készítse el a szabályzatot. A polgármester javaslatára a bizottságba egyhangulag megválasztották Mamuzsich Lázár elnök, idb. Frankl István, Haverda Mátyás, dr. Lipozencsich Lázár, dr. Békeffy Gyula, idb. Dr. Milko Izidor, Farkas Zsigmond, Mamuzsich Félix és Dr. Manojlovich Vladiszláv.

Az elnökölő főispán a határozatot nyomban hitelesíttetnek jelentette ki.

Egyéb ügyek.

A honvéd főreáliskola alapítványi helyre két pályázat érkezett be, melyeket a honvédelmi miniszteriumhoz terjesztettek fel, a Ludovika alapítvány helyre folyamodvány nem érkezett. Pozsonyváros megkeresése, hogy a képviselő hához köszönet intézessék, hogy az összeférhetetlenségi javaslatot tárgyalás alá vette, hozzájárult a közgyűlés.

Pertics Máté rendőr nyugdíjajlatot. Özv. Vukovics Gáborné nyugdíjajlatmánya 720 koronában állapított meg.

A közkórház 1900. évi költségvetésének tárgyalásánál Dr. Biró Károly szólt fel és hosszasan bírálta a költségvetés egyes tételeit, különösen a kórházi alapszabályok elkészítését sürgette, egyúttal indítványt terjesztett be, hogy az alapszabályok a jövő közgyűlésre beterjesztessenek.

Lyubibratics Kelemen tanácsnok felvilágosítással szolgált Dr. Biró Károlynak a költségvetésre vonatkozólag tett észrevételére és kijelentette, hogy a szabályzat készen van már csupán a hatósági rész hiányzik, de a jövő közgyűlésre ez is meg lesz.

A közgyűlés a költségvetést elfogadta.

A palicsi kisévndégőlőrt Tumbász L. Lázár 1000 korona bért ért, Winkler Lajos 2000 koronát. A tanács új árlejtés kitűzését javasolta, miután az addigi bérleti összegűel 600 koronával kevesebb. A közgyűlés dacára annak, hogy idb. Gálffy György biz. tag nagyon is ékesszólóan beszélt Tumbász érdekében, elfogadta a tanács javaslatát.

Dulits A. Jenő főjegyző 4 havi, Hlatky Béla adótitst 3 havi szabadságot kaptak.

Választási mozgalmak a Bácskában.

— Saját tudósítónktól —

A képviselőválasztások ideje közeleg mindenfelé megkezdődtek már megyénkben a pártok szervezkedése. Rége nem látott erős küzdelmekre van kilátás, megyénkben hol az ellenzéki pártok egykor oly fényes győzelmeket arattak, leginkább alkalmasnak tartják a talajt, hogy a harczt újra felvegyék az elhatalmasodott kormánypárttal szemben. A mint hírlik a kormány megyénkben nagyobb részt a régi nemzeti párt híveit, jelenlegi legerősebb támaszait szándékozik győzelemre juttatni, a kik az ellenzéknek bizonyára sokkal több dolgot fognak adni, mint ha a Tisza frakció kevésbbé népszerű tagjaival kellene a versenyt felvenniük.

Számos megbízható oldalról vett értesüléseink nyomán azonban a helyzetben vagyunk, hogy körülbelül tiszta képet nyújthatunk a jelenlegi szervezkedésről, amelyről az alábbiakban számolunk be olvasóinknak:

Szabadkán az I-ső kerületben ismét ifj. Vojnich Sándor lép fel, akinek megválasztása majdnem bizonyos, mert esetleges ellenjelöltje dr. Antunovits József szabadelvű, de u. n. Bánffy-féle programmal hajlandó elvállalni a jelölést.

A II-ik kerületben már erősebb küzdelemre van kilátás, mert a Kossuth-párti Dr. Mukits Simon már régóta erősen szervekedik, míg a kormánypártnak még nincs határozott jelöltje. Ugy hírlik, ha Vermes Béla a jelenlegi képviselő nem fogadná el a jelöltséget és a párt más alkalmas jelöltet nem találna ugy Mamuzsich Lázár lép fel Mukits Simon ellen.

Ujvidéken Rohonyi Gyula a város jelenlegi képviselőjét lépteti fel a ismét a kormánypárt ámbár a párt egyik frakciója már följánlotta a jelöltséget Gromon államtitkárnak, aki azonban itt nem hajlandó fellépni. Az ellenzék jelöltje Dr. Nemes Sándor ügyvéd az Ujvidéki Hirlap szerkesztője, akit mint hírlik a szerbek is fognak támogatni. Mindezekből kitűnik, hogy itt is elég erős lesz a küzdelem, sőt Rohonyi megválasztása nagyon kétséges.

Baján Plósz Sándor igazságügyminiszter egyhangú megválasztása már eddig is majdnem bizonyosra vehető. A párt már felajánlotta a jelöltséget a miniszternek, aki azt el is fogadta.

Ó Kanizsán Bezeredy István a jelenlegi képviselő gyakran lejár a kerületébe, mert erős ellenfele támadt Tompa Antal az Ugron párti jelölt személyében, aki már egy ízben képviselte a kerületet. A Kossuth-párt jelöltje Dr. Patay Sándor zombori ügyvéd kevés kilátással vehet részt a küzdelemben, ha ugyan üdvösebbnek nem tartandja addig visszalépni és Tompát támogatni.

Zomborban erős küzdelem lesz Széchenyi József jelenlegi képviselő és Drakulics Pál között, ki a volt nemzeti pártnak rendkívül agilis tagja volt. Drakulicsot különösen a nemzetiségi pártok erősen támogatják s így megválasztása nagyon valószínű.

Zentán Kovács Pál ellen Lovász Márton, a „Magyarország“ szerkesztője lép fel. — Daczára annak, hogy Kovács népszerű ember Zentán, de Lovász érdekében az ellenzék rendkívül erős akciózt fejt ki, úgy hogy megválasztatá a körülbelül bizonyos.

B.-Almásán Latinovics Géza ellen Piukovics Ödön curiai bíró lép fel, ez utóbbinak azonban kevés kilátása van a győzelemre.

A kulpini kerületben Ivanovics Iván jelenlegi képviselő nem vállal mandátumot, az egyedüli jelölt Mihályovics Kornél ujvidéki főszolgabíró.

Rigyczán Latinovics Pál az egyedüli jelölt.

O. Becsén a pártok még nincsenek tisztában, hogy kit kérjenek fel. A szabadelvű párt tárgyalásba bocsájtkozott Vési Károly kir. közjegyzővel, aki kijelentette, hogy hajlandó mandátumot elvállalni.

Kernyudján Piukovits József ellen Fernbach József földbirtokos vette fel a harczt. Daczára annak, hogy Piukovics igen népszerű ember a kerületben, Fernbachkal szemben erős küzdelemre van kilátás.

A verbászi kerületben Kozma László nem lép fel, a legkomolyabb jelölt Dr. Hadzsy János topolyai orvos, ki Széll-párti programmal lép fel, ellenjelöltje Rácz György kulai földbirtokos, de mint hírlik Karácsonyi Gyula megyei alispánt is szándékoznak Hadzsy ellen felléptetni.

A tovarisovai kerületben Gromon Dezső ellen Mihályovics Endre temerini plébános lép fel néppárti programmal, de Gromon megválasztatása bizonyos.

Apatinban Bedő Albert jelenlegi képviselő nem vállal mandátumot. A legkomolyabb jelölt Fernbach Antal földbirtokos, kinek ellenében Stécz György dr. vagy Kontur Béla dr. plébánosok lépnek fel néppárti programmal, de Fernbach megválasztatása bizonyosra vehető.

Hođsághon igen erős harc lesz Molnár Károly és Ertl János között, aki már öt év előtt ellenjelöltje volt Molnárnak. Mint hírlik, Fernbach Péter földbirtokos is fellép a kerületben, de csak azért, hogy Ertl-t támogassa.

Titelen Zákó az egyedüli jelölt.

Különfélék.

A mai nap szenzációja.

Amire napok óta várt a nagyközönség, mert hisz figyelmeztetve volt rá, ma testét lát.

Mamuzsich Ágó fellebbezése megjelent nyomtatásban. Az a fellebbezés, mely a gymnasiumi építkezés ügyben hozott múlt havi közgyűlés határozatát támadta meg és iparkodik megdönteni.

KERDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

LEGKITÜNŐBB

ASZTALI VIZ!

KRONDORFI

SAVANYÚVIZ

MINT GYÓGYITAL

MIND EN HURUTOS BANTALMAKNAL

legjobban ajánlva!

Vártuk a felebbezés megjelenését várta a közönség, mert sejtette, hogy erősen személyeskedő lesz a felebbezés, de mégis meglepett bennünket ez a felebbezésbe burkolt pamflet. Meglepelt azért, mert nem az ő személyes ellenségét, nem a polgármestert támadja meg Mamuzsich Agó, hanem főispánunkat.

Mindenkor, mindenütt megóvtuk függetlenségünket pártoktól, hatóságától, szigorú bírálói voltunk a hatóság és közigazgatás bármely előkelő hivatalnoká minden cselekedetének, melyet a legcsekélyebb mérvben városunk tartottunk városunkra, megfogjuk hát mondani őszintén, leplezetlenül minden melléktekintet nélkül véleményünket abban az ügyben is és különösen ebben az ügyben, mert — bevaljuk — megdöbbenünk mikor Mamuzsich Agó felebbezését elolvastuk.

Schmausz Endre köztisztviselőben áll városunkban, közigazgatásunknak a mullban botránnyos állapotait szanalta, városunk érdekében történt minden cselekedete, a gyanúnak halvány árnyéka nem férközhetett személyéhez és működéséhez nem csak most, de hosszú közpályáján soha, — megvizsgáljuk tehát a nagy nyilvánosság előtt Mamuzsich Agó vádjait, melyek súlyosak és bántók.

Nem prejudikálunk, de nem is sietjük el a dolgot.

Legközelebb visszatérünk rá!

— **Bácsamegyei főispánság.** A megyei főispáni helyek betöltése okoz most gondot illetékeseknek, mert nem találkozik ember a megye összes notabilitásai között, a ki Vojnich főispán helyét óhajtaná elfoglalni. A legutóbb combinációba vett Szemző István, a kinek kinevezését már félig meddig befejezett dolognak tartották, szintén bafározott nyilatkozatot tett, hogy nem hajlandó br Vojnits István örökébe lépni. Mint illetékes helyről értesülük még Bezerédi Istvánnal próbálnak szerencsét. Ha ez sem sikerül úgy ki van zárva, hogy a megye urai közül kerüljön ki az új főispán.

— **Bilinszky lovag Szabadkán.** A tegnap fényesen sikerült banquet után, melyet a város közönsége Bilinszky kormányzó és Pranger vezértitkár tiszteletére rendezett, a vendégek f. hó 22. d. e. 9 órakor meglátogatták abanknak Szabadkán épült fényes palotáját és az ott látottakról a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak. A díszes és kiválóan czélszerű berendezés teljes mértékben megnyerte tetszésüket. A hivatal meglátogatása után a kormányzó és a vezértitkár látogatást tettek meglátogatták Schmausz Endre főispánt, Mamuzsich és Gyorgyevich polgármestereket, kik a látogatást a vendégek lakásán viszonozták. Fél 11 órakor egy nagyobb társasággal külön villamos kocsin Palics fürdőre kirándultak, honnan a kies telep meglekintésére indultak. A bank kormányzó az ott látottak kellemesen meglepték és ezen jó benyomásnak számtalanszor is kifejezést adott. A kifáradt társaságot a földmives iskolában jó magyaros ebéd várta, mely alatt a fáradhatlan Asványi igazgató Ó Nagyméltóságát és családját szívélyes szavakkal felköszöntötte. A kormányzó újból megköszönte a városnak az iránta tanusított szives vendéglátást és a polgármesterre üritette poharát. Regényi Lajos egy igen sikerült és élénken megtapsolt felköszöntőben Prokischot az osztrák magyar bank helybeli főnökének főnökét éllette, kiemelve különösen azt, hogy mennyire szívéen hordja városunk haladását az ipar és

kereskedelem terén. Ebéd után a vendégek kihajtottak Palics állomásra, hol Bilinszky kormányzó így bucsuzott el a vendéglátó várostól: »Nehéz szívvel válok el ezen kedves várostól, hol oly kitüntető fogadtatásban részesültem és páratlan vendégszeretetet élveztem.« 2 óra 26 perczkor a vendégek kik mindenütt a legkedvezőbb benyomást keltették, tovább utaztak Szegedre.

— **Virágkorzó és népnünnepély.** A szabadkai I. nőegylet és a „szent Antal“ katolikus népkönyha egyesület folyó évi május 27-én pünkösd hétfőjén a városligetben virágkorzóval egybekötött népnünnepélyt rendez. E legrégibb jótékony egyesületünk sok évi sikeres és áldásos működése bizonyára az idén is tömegesen fogja vonzani a jótékony cél iránt érdeklődő és a nemes szórakoztatásban kedvét lelő közönséget. Az ünnepély sorrendje a következő: 1) Délután 2—3 óráig lézzen a a Szent-István téren tartva az önkéntes tűzoltó zenekar által. 2) Virágos kocsik és biciklik gyülekezése a Nemzeti Casinó előtt, innen ünnepélyes kivonulás a városligetbe. 3) 3 órakor csárdás és koló az e czélra fel-díszített helyeken. 4) 4—5 óráig népversenye, ez után kerékpár korzó. 6) 6 órakor nagy állatsorsjáték. Belépti-jegy ára: általános belépti-jegy 1 korona. Népnünnepélyre 20 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— **Házasság.** Gyubek Géza a Takarékpénztár és Zalogház főkönyvezetője f. hó 25-én házasságra lép Reidl Erzsikével B.-Kucsurán.

— **Népszámlálási ívek kilgazitása.** 16 nagy csomó népszámlálási ívet küldtek le nemrégiben kilgazitás végett. A hiányoknak a népszámlálás közegei által eszközölt kiegészítése után ma küldték vissza a csomókat a kir. statisztikai hivatalba.

— **Palics gondozása.** Alig találkozik városunk közönségének tehetősebb polgárai közt néhány a ki a Duna-Tisza köze ékes-ségének a mi Palicsunknak emeléséhez hozzá ne járult volna. Országos hírvé emelték az egyesek, és hogy mégsem látogatják kies fürdő helyünket a megfelelő arányban főleg hatóságunk közőnyosságú mulik. Az újabb villákhöz vezető utak gondozása oly gyarló, hogy a poros és éjjel korom setét utakhoz nem szokott fürdővendégek ovakodnak a parkon kívül fekvő villákhban lakást venni. Különösen az Orban-falvi út kereszteződésénél kellene gyalogutakat csinálni és néhány éjjeli lámpát felállítani. Hiszen ez oly csekély áldozat, a melyet városunk közönsége nem csak megérdemel, de jogosan követelheti.

— **A szabadkai I. nőegylet** és a „szent Antal“ kenyere katolikus népkönyha által e hó 27-én pünkösd hétfőn rendezendő népnünnepélyre kegyes adományokkal hozzájárultak Császká György kalocsai érsek úr d. exellentiaja 100 korona, Törley József Bpest 25 üveg pezsgő, továbbá a szerencs. kerékhez özv. Kuzmanovics Sándorné, Békeffy Gyuláné, Mlinerics Jánosné, Asványi Lajosné, Paukovits Andorné, Hartmann Refaelné, különféle apróbb nagyobb tárgyakkal. Az elárúsításhoz a következő úrhölgyek ígérték szives közreműködésüket: özv. Vojnich Lukácsné, özv. Vojnich Jakabné, Birkáss Gyuláné, özv. Kuzmanovitsné Szidónia, Paukovich Andorné, Regényi Lajosné, dr. Magyar Jánosné, dr. Vécsei Samuné, dr. Geréb Mihályné, Magyar Györgyné dr. Békeffy Gyuláné, dr. Mamuzsich Félixné, özv. Kovacsich Károlyné, özv. Pillich Lajosné, Ja-

ramazonovits Lőrinczné, dr. Kertész Sándorné, Mlinerics Jánosné, Vojnich Máténé, Mezrenits Ferenczné, Milassin Ignáczné, dr. Dembitz Lajosné, Milassin Ilésné, dr. Mukits Aurelné, özv. Lénárd Istvánné, özv. Zomborevits Józsefné, Kuzmanovics Margit, Jankovits Szerena, Vass Gizella és Aranka, Magyar Iona, Lindenmayer Pirokska, Loosz Anna és Sárika, Ungár Pirokska, Magyar Böske, Lindenmayer Anikó, Liphthay Mici és Iloka, Flatt Angela, Törley Margit, Wenczel Adrienne, Mácskovits B., Weinberger Margit, Pillich Mariska, Kertész Mártha, Kopp Mariska, Noszkovics Margit, Riesz Mária, Czuczy Gizike, Alapfy Róza, Létmányi Viktor, Vujkovics Luiza, Vinkler Irén, Schnier Margit, Sculthéti Iloka, Vojnits Lenke, Szkenderevits Mariska, Lendvay Teréz, Hidegh Iloka, Rchák Angela, Kepess Flóra, Probojevics Mária, Koszics Darinka, Páveticz Juliska, Vojnics Mariska, Kuluncsics Tekla és Paukovits Mariska.

— **Tűz.** Ma délután 2 óra tájban Ficsor Imrénék szegedi szőlőjében tűz ütött ki, mely a lakásul szolgálókisebb épület tetőzetét elhanyagostotta. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. Ugyanitt este 8 óra tájban szobatorzó volt, ágynemű égett el, de a kivonult tűzoltóság a tűz továbbterjedését megakadályozta.

— **Betöréses lopások tettesel.** Megirruk, hogy a csendőrség letartóztatta Gilicze Andás helybeli lakóst, mert avval gyanusítja, hogy a legutóbb Kiskőrösön és Bácsmegegyben több rendbeli betöréses lopás tettesse. Letartóztatta Magyar Lajos ugyanevvel helybeli polgárt kit szintén ugyanevvel gyanusít Magyar a letartóztatás után orvossal megvizsgáltatta magát, nehogy a csndőrség a kényezervallatást használja ellenében.

— **Öngyilkossági kísérlet.** T y a k i t y Páborbély ma este 7 óra tájban szüleinek II-ik körü lakásán berugott állapotban marólugot ivott. A mentők bevitték a kózkórházba.

— **Különös kedvezményt** nyujt oly osztály-sorsjegyvásárlónak, kinek sorsjegyei ki nem hoztatnak, az ország legnagyobb osztály elárúsító helye: a Nemzeti pénzváltó-részvénytársaság Budapesten. Prospektust a nevezett intézet kívánatra ingyen és bérmentve küld.

— **Tavaszi kúra.** Kiválólag a tavasz első hetei azok, a melyekben a tél folyama alatt követett életmód következményeként a szervezetünkben beállott zavarok megszüntetésére iparkodunk. E célr, az esetek többségében, a természetes ásvány-vizek ajánlhatók, a melyeknek jótékony és üdvös hatása az emberi szervezetre mai nap általánosan el van ismerve. Ez ásványok sorában kiáló helyet foglal el Mattoni Gieshüblere, mely nem csak mint önálló gyógyszer nyer sokoldalú alkalmazást, hanem előkészítő kúrákra is. Karlsbad, Koritnicza, Márienbad, Franzensbad s a többi használata előtt, mint valóban megbecsülhetlen szer különösen ajánlható; hisz már Rondenius (de thermis Carolinis tractatus) is mondta, hogy e forrás Karlsbadnak legnagyobb dicsőretére válik és ez utóbbi gyógyhatását nagyban fokozza.

— **Margit-krém.** Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen híres aradi gyógyszerész ezen kiváló arczkenőcsét ne ismerne. Ugyanis az összes szépítő szerek között a Földes-féle Margit-krém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a bőr mindennemű tisztatlanságát, szepelő, pattanást stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot széppé, üdévé varázsolja. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerháznál. Uránzatoktól óvakodjunk.

— Az „Anker“ élet és járadék biztosító társaság ápril hó 20-án tartotta XLIII. rendes közgyűlését gróf Prokesch Osten Antal ur elnöklése alatt. A társaság vagyona 138 millió koronára emelkedett. Ebből Magyarországra esik: magyar értékpapirokban: 14.472,457 korona 75 fillér, jelzálogkötelességek 13.005,200 korona és a budapesti ingatlan (Anker udvar) 1.063,768 korona 80 fillér, összesen 28.541,426 korona 55 fillér. A részvény szelvény (200 koronával) és a mai hirdetésben kimutatott nyeresemény osztalék a társaság bécsi és budapesti pénztáránál készpénzben felvehető. A nyeresemény osztalékot az aláírt szelvény ellen a társaság helybeli képviselője is fizeti.

I. Czement.

Braun Herman fia
Szabadka.
Telefon 122. szám.

Legjobb minőségű

Román 100. kg. 1 frt. 40 kr.
Portland „ „ 2 „ 70 „
Hárs-fa 1-5l. 11 frt.
Szil-fa „ „ 12 „
Bükk-fa „ „ 13 „
Gyertyán-fa „ „ 14 „
Fa-szén zsák vételnél 3 kr. kg.-ja.

Költözködést elvállalok.
4 darab stráf-kocsi eladó.

Cséplő és fűtő szén

A kormányzó könnyei.

„... Bilinskyt a Hymnus eljátszása nemcsak kelleme-sen lepte meg, de annyira meghatotta, hogy szeméből záporoként hullottak a könnyecskéik.“

Egy helybeli újságban olvastam ma ezt a megható eseményt, amely persze könnyekig hatott meg engem is. —

Az újság riportere azonban, valószínűleg térszűke miatt, vagy a könnyek záporának megindító hatása alatt nem írta meg körül-ményesen azt az esemény számba illő his-tóriai tényit, hogy egy volt osztrák miniszter és egy actív bankkormányzó annyira elbusult Szabadkán a „Bárány“ szálloda fehér termé-ben a tiz fogásból álló káprázatos fénynyel terített asztalra felhordott vacsora pecsenyé-jénél Vermes orsz. képviselőnek öt felköszöntő szép szavai után Piros Józsi szépen szóló he-gedűje által elzokogott Busul a lengyel hona állapotján közismertű lengyel hymnus hallá-tára, hogy szeméből záporoként hullottak a könnyecskéik.

En, ki már hajnalját látkoztam néhány a könnyek záporában teljesen elázott bankel-tező ural, tárgyilagosan örökíthetem meg ezt az eseményt, amint illi következik:

Szabadka, 1901 május 21.

„A Bárány helyesen „Arany bárány“ szál-oda fehér termében gyűltek össze ma este városunk előkelőségei, hogy fényes bankettel kezdjék meg az ünnepségeket, melyeket lovag Bilinski urnak, az osztrák-magyar bank kormányszójának itt tartózkodása ötletéből ren-deztek tiszteletére és szándékoznak még ren-dezni. — A pecsenyénél Vermes Béla kép-viselő köszöntötte fel a lovag urat, mely fel-köszöntő után a tapsok zaja egyszerre néma esendbe ment át és felállott az egész ünneplő közönség, hogy hallgassa a „Busul a len-gyel...“

Felkelt a kormányzó ur is, reszkető kezé-ből kiejte a pezsgőtől gyöngyöző kristálypo-harat és úgy hallgatta a méla acordokat, — hallgatta, miként Bem apó a piskii csata ulán és lassan-lassan elborult tekintete, sőtét fel-hők tornyosultak szemei fölé, majd megered-tek a felbő csatornái és könnyecskéik zápora mosta a fehér asztalokat. Hömpölygött a könnyek árja a teremben, már „a három óri-ási virágcsokrot is, melyek között színes — ilyet még Szabadkán nem láttunk — villamos virágok fénylettek“ elborította az ár, de a frakkok szárnyai hirtelen felitták a záporokö-nnyek szűlle vizáradatot, úgy hogy a vajás spárgát már pezsgővel sikerült leöblíteni.

A könnyek záporából eredett árviz — örömmel jelenthetem — nagyobb károkat nem okozott.“

Vun-csi.

Szerkesztői üzenet.

Sz. V. Szabadka. Kezdetnek, ha kezdet: szép. Az ötlet jó, elég egészséges humorral vezeli is végig, de vége ellaposodik és szinte tönkre teszi az egészet. Szívesen közöljük, ha sikerülne esetleg más csattanósabb befejezést adni, amint hogy az elején igéri is. — Csak szorgalmasan kitarással néhányat az asztal fióknak csak azután a nyilvánosságunk. — Kéziratát — kivételesen visszaveheti.

Szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős:

BRAUN HENRIK.

Figyelem!

Az angol-bur háboru kiütésével a transz-váli gyémánt bányák briliáns kivitelét be-szűntették, minéltoya ennek értéke roppant magasra emelkedett. Most, hogy a háboru befejezést nyer, a kivitel megkezdődik és a briliáns áru értéke nagyon eszökkeni fog.

A kinek eladó briliáns kövekkel kirakott ékszerai vagy zálogcédulái vannak, azokat a legmagasabb árban vásárolom.

Mayerhof F.

Szabadka, Kossuth-u., a Nemzeti-szállodával szemben.

A női szépség elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkiválóbb és legbiztosabb a

FÖLDES-féle

MARGIT-KRÉM

mely vegytiszta, sem higányt, sem olmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírmentes.

Törvényesen védve.

Fézen világhírű arczkencés pár nap alatt eltávolít szeplőt máj-foltot, pattanást bőr-atkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisajátja a ráncokat, redőket him-lőhet, et és az arcot fehérre, srmává és üdévé varázsolja.

Legkiválóbb evszer a nap és szel be-folyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt. Margit hügyör 60 kr., Margit szappan 85 kr. Margit fogpép (Zahapasta) 50 kr., Margit arcoviz 50 kr.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes be-küldése után küldi a készitő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerárban drogeriában és litatizer kereskedésben.

Főraktár Szabadkán:
Hofbauer és Sügöty Gálfi
Gyógyg., Silberleitner Fe-rencz gyógyszerárban és
Winkler J. illatszertárban.

Szabadkán a honvédkaszárnya előtt.

Naponként d. e. 9 órától esti 10-ig nyitva.

Kisórangú PANOPTIKUM

és anatómiai muzeum.

Tulajdonos: Winter Vilmos.

A panoptikum áll: gépe-zettel mozgatható viasz-figurákkal. — Történelmi csoportok és népfajok a világ minden tájékáról. Híres férfiak melleké, köz-tük számos császáré és ki-rályé. Gazdag anatómiai muzeum viaszkból, sok száz preparatum és alak. Nagyszerű panoráma, több mint száz üveggel. A legújabb napi események, a transvaali és kínai há-ború is látható.

Az anatómiai muzeum szédős csakis hölgyek által tekinthető meg.

Belépti díj: Panoptikum-panoráma. Nappal 15 kr., este világítás mellett 20 kr. Tíz éven aluli gyermekek és közkatónák csak 10 kr. fizetnek. — Anatómiai muzeum, csakis felnőt-teknek, 15 kr.

Kiváló tisztelettel

Winter Vilmos.

1000 pár galambot

keresek megvételre párját 70 fillérjével. Czím az önkéntes tűzoltó laktanyában.

Magyar stylben készült

HÁLÓ-SZOBA

tölgy és mahagoni-fából, továbbá dió-fából

Angol háló-szoba

és ebédő kredencz eladó díszes kivitelben

SEFCSITS LAJOS asztalosnál

VI. kör, Kálasi-ut 203. szám.

JÓ ES OLCÓ ÓRAK!

3-évi jótállással, privát vevőknek

KONRÁD JÁNOS

óragyára, arany, ezüst és ékszer áruk szállító-háza.

BRÜX (Csehország)

Jó nickel-rem-óra frt 3.75

Valódi ezüst rem-óra frt 5.80

Valódi ezüst lánc frt 1.20

Nickel ébresztő óra frt 1.95

Cégem a cs. és k. birodalmi cí-merral van kitüntetve, számtalan arany ezüst kiállítási érem valamib esernyi elismerő levél van birtokomba. Képes árjegyzék ingyen és bérmt.

TÜZÁLLÓ

Chamoto

cserép - kályhák

modern színekben és formákban szállít

Dániel A. József cserép-kályha készítő Szabadka.

Állandó minta-raktára: Batthyány-utca, Csajkás ház.

Javítások pontos kivitelben, jótállás mellett. Szold munká, olcsó árak.

Gyár-telep: II-ik kör, 378 sz.

